

Eindrapport

ACTUALISERENDE QUICK SCAN FLORA- EN FAUNAWET INBREIDINGSLOCATIE DM-TERREIN TE WAGENINGEN

Adviesbureau

Mertens

Eindrapport

ACTUALISERENDE QUICK SCAN FLORA- EN FAUNAWET INBREIDINGSLOCATIE DM-TERREIN TE WAGENINGEN

rapportnr. 2010.1106

april 2010

In opdracht van:

Combinatie Mouterijnoort
Postbus 133
6700 AC WAGENINGEN

Adviesbureau Mertens B.V.
Bureau voor natuur, ruimtelijke
ordening en ecotoxicologie

Bezoekadres: Dr. Willem Dreeslaan 1 te Bennekom
Postadres: Postbus 367, 6700 AJ te Wageningen

T: 0317-428694

M: 06-29458456

E: info@adviesbureau-mertens.nl

I: www.adviesbureau-mertens.nl

© Adviesbureau Mertens BV, Wageningen, 2010.

Deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming vrij worden vermenigvuldigd. De verzamelde data zijn alleen te gebruiken voor het hier geschetste onderzoek en mogen niet voor andere doeleinden worden gebruikt.

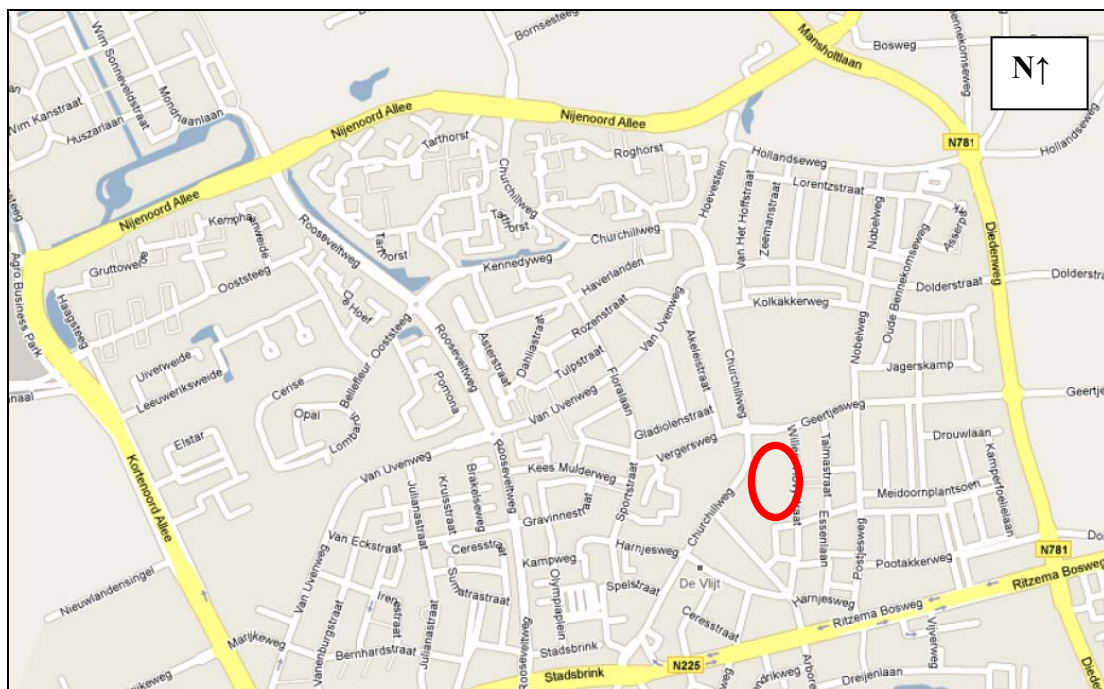
INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	2
1.1 INLEIDING	2
1.2 HET DM-TERREIN	2
1.3 DE PLANNEN	3
1.4 DOELSTELLINGEN VAN HET ONDERZOEK	4
1.5 OPBOUW RAPPORT	4
2 BESCHERMDE SOORTEN	5
2.1 FLORA- EN FAUNAWET	5
2.2 RODE LIJST	6
3 WERKWIJZE EN WAARDERING.....	7
4 RESULTATEN EN BEOORDELING.....	8
4.1 FLORA.....	8
4.2 BROEDVOGELS	8
4.3 VLEERMUIZEN.....	8
4.4 OVERIGE ZOOGDIEREN.....	8
4.5 AMFIBIEËN.....	8
4.6 REPTIELEN	8
4.7 VISSSEN.....	9
4.8 OVERIGE	9
5 BEOORDELING EN CONCLUSIES	10
GERAADPLEEGDE LITERATUUR.....	11

1 INLEIDING

1.1 Inleiding

Er wordt gewerkt aan een inbreidingslocatie aan de Churchillweg te Wageningen (zie figuur 1 voor de globale ligging en bijlage 1 voor de exacte ligging), genaamd het DM-terrein. In dit plangebied is renovatie van de huidige bebouwing voorzien en daarnaast bebouwing gepland. In het kader van de herprocedure / herbesteding dient bekend te zijn of het gebied mogelijk waardevol is voor beschermde natuurwaarden in het kader van de Flora- en faunawet. Op grond hiervan heeft Combinatie Mouterijnoort, die het plan ten uitvoer wil brengen, aan onderhavig bureau gevraagd om een verkennende actualiserende inventarisatie uit te voeren naar het voorkomen van wettelijk beschermde natuurwaarden in het kader van de Flora- en faunawet en om bij het eventueel voorkomen hiervan aan te geven hoe hiermee dient te worden omgegaan. In dit rapport worden de resultaten van deze verkenning gepresenteerd. Aangezien de inbreidingslocatie van beperkte omvang is en gelegen is worden op voorhand effecten op beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet en de Ecologische Hoofdstructuur uitgesloten. In de voorgaande ruimtelijke procedure is dit reeds bevestigd.



Figuur 1. Globale ligging van de inbreidingslocatie te Wageningen.

1.2 Het DM-terrein

Het DM-terrein bestaat uit een aantal oudere (leegstaande) gebouwen die gelegen zijn aan de Churchillweg, een verlaten schoolgebouw en een loods waarin een tafeltennisvereniging is gevestigd. Het terrein ligt verder grotendeels braak. Alleen aan de Churchillweg is een grasland gelegen met enkele hoogstam fruitbomen. In figuur 2 wordt een foto-impressie gegeven.



Figuur 2. Foto-impressie van de inbreidingslocatie te Wageningen.

1.3 De plannen

De plansituatie bestaat uit de renovatie van de oudere gebouwen, de sloop van de nieuwere gebouwen (school, loods) en het bouwrijp maken van de inbreidingslocatie, waarbij de oude fruitbomen daar waar mogelijk worden gespaard.

1.4 Doelstellingen van het onderzoek

De gemeente Wageningen heeft aan Combinatie Mouterijnoort aangegeven dat het voorkomen van jaarrond beschermde vogelsoorten, vleermuizen, soorten van de Rode lijst (met name heelbeen en klimbremraap) en sleedoornpage bekend dient te zijn voordat een besluit wordt genomen inzake de bestemmingsplanprocedure.

Op grond hiervan is de doelstelling van het onderzoek is tweeledig. Enerzijds wordt inzichtelijk gemaakt welke wettelijk beschermde planten en diersoorten in het plangebied te verwachten zijn. Anderzijds worden de consequenties van deze aanwezigheid voor de planontwikkeling weergegeven.

Gelet op de opdracht genoemd in de inleiding en de doelstelling, is het van belang dat de volgende vragen worden beantwoord:

1. Welke wettelijk beschermde dier- en plantensoorten komen mogelijk voor in en direct rond de inbreidingslocatie te Wageningen?
2. Welke verwachte wettelijk beschermde dier- en plantensoorten ondervinden nadelen van de plansituatie?
3. Hoe dient te worden omgegaan met eventuele negatieve effecten van de plansituatie op wettelijk beschermde dier- en plantensoorten?

1.5 Opbouw rapport

Na een korte uitleg over de Flora- en faunawet komen achtereenvolgens aan de orde:

- De onderzoeksmethode.
- Een beschrijving van de aanwezigheid van beschermde soorten en de effecten daarop van de plansituatie.
- Conclusie en aanbevelingen.

2 BESCHERMDE SOORTEN

2.1 Flora- en faunawet

In de Flora- en faunawet die per 1 april 2002 in werking is getreden, zijn regels gegeven over de bescherming van de in het wild levende planten- en diersoorten, mede ter uitvoering van Europese Richtlijnen (Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn). De soortenbescherming van de Habitatrichtlijn is geïntegreerd in de Flora- en faunawet. Deze soortenbescherming houdt in dat handelingen zoals het doden, opzettelijk verontrusten, verstoren of vernietigen van vaste rust- en verblijfplaatsen, holen, nesten, eieren van dieren en het uitgraven, plukken en vernietigen van groeiplaatsen van planten verboden zijn.

Vrijwel elke ruimtelijke ingreep gaat gepaard met verstoring, vernietiging en andere effecten op planten en dieren. Om toch een ruimtelijk plan tot uitvoering te kunnen brengen is, indien er effecten te verwachten zijn op beschermde soorten, een ontheffing noodzakelijk van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Om ontheffing te kunnen verkrijgen moet aangetoond worden dat de voorgenomen ruimtelijke ingreep geen afbreuk zal doen aan de gunstige staat van instandhouding van de beschermde soorten die in het plangebied zijn aangetroffen. Ook mag het natuurlijk verspreidingsbeeld niet worden beïnvloed. Op basis van dit criterium gelden er drie beschermingsregimes, afgestemd op de mate waarin soorten in hun voortbestaan bedreigd zijn.

Algemeen voorkomende soorten (categorie 1: lichte bescherming)

Voor algemeen voorkomende soorten zoals haas, egel, veldmuis, bruine kikker of gewone pad geldt sinds begin 2005 dat er een algemene vrijstelling is. Deze soorten zijn zo algemeen, dat zelfs als ze een keer geschaad worden, het voortbestaan van de soort niet in gevaar komt. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd als zij worden geschaad op voorwaarde dat met deze soorten goed omgegaan wordt: zij mogen niet onnodig gedood of gewond worden en activiteiten dienen buiten de kritieke periode plaats te vinden (zorgplicht).

Minder algemeen voorkomende soorten (categorie 2: matige bescherming)

Voor soorten die minder algemeen voorkomen als eekhoorn, steenmarter, levendbarende hagedis en diverse soorten orchideeën geldt dat een ontheffing vereist blijft bij ruimtelijke ingrepen omdat zij minder algemeen zijn en dus extra aandacht verdienen. Een uitzondering hierop kan gemaakt worden als wordt gewerkt volgens een door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode. In zo'n gedragscode geeft een sector of initiatiefnemer zelf aan welke gedragslijnen men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Bij het hebben van een gedragscode voor de minder algemeen voorkomende soorten is alleen nog een ontheffing nodig voor werkzaamheden die voortaan anders dan voorheen (gedragscode) uitgevoerd worden.

Strikt beschermde soorten (categorie 3: strikte bescherming)

Voor soorten die in bijlage IV van de Habitatrichtlijn staan en in bijlage 1 van het vrijstellingsbesluit beschermde planten en dieren (o.a. ringslang, hazelworm, boommarter, das, noordse woelmuis, otter en vleermuizen) geldt dat uitgebreid getoetst dient te worden op het criterium "de gunstige staat van instandhouding" en "het natuurlijk verspreidingsbeeld mag niet worden beïnvloed". Een ontheffing wordt slechts verleend wanneer er sprake is van een in de wet genoemd belang en er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat.

Tussen de soortbescherming en de bestemmingsplanprocedure is geen formele relatie. In het kader van de bestemmingsplanprocedure ((oude (Wet Ruimtelijke Ordening) moet duidelijk zijn of, indien een ontheffing nodig is, deze zal worden verkregen. Hoewel er dus geen formele koppeling bestaat tussen de bestemmingsplanprocedure en de Flora- en faunawet, blijkt uit jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak dat een plan niet mag worden goedgekeurd als geen ontheffing verkregen kan

worden. Ook onder de huidige Wet ruimtelijke ordening (Wro) geldt voor soorten van het lichtste regime geldt een algemene vrijstelling en voor soorten van het middelste regime is het in de praktijk mogelijk om ontheffing te verkrijgen. Dit betekent dat in het kader van de bestemmingsplanprocedure, ook onder de nieuwe Wro formeel alleen rekening gehouden dient te worden met soorten van het strengste regime.

Sinds september 2009 beoordeeld LNV een ontheffingsaanvraag op basis van functieverlies. In aanmerking komen soorten voor een ontheffing als met (vooraf uitgevoerde) maatregelen de soort aangetast blijft worden. Uiteraard moet dan ook weer een in de wet genoemd belang aanwezig zijn. Daarbij is gekomen dat het aantal vogels dat vaste rust- en verblijfplaatsen sinds 2009 is uitgebreid. Dit houdt in dat de nestplaatsen van deze vogels ook buiten het broedseizoen zijn beschermd.

2.2 Rode lijst

De Rode lijst met bedreigde soorten is eind 2004 gepubliceerd in de Staatscourant en voor een deel is 2009 herzien. Bij aantasting van door de Flora- en faunawet beschermde, en op de Rode lijst geplaatste soorten zal goed moeten worden bekeken of de 'gunstige staat van instandhouding' van die soorten niet in gevaar komt. Daarnaast mag het natuurlijk verspreidingsbeeld niet veranderen. Andere bedreigde soorten van de Rode lijst zijn alleen meer impliciet beschermd via de zogenaamde zorgplicht. Er is geen directe relatie tussen de gepubliceerde Rode Lijsten en de Flora- en faunawet: een soort geniet alleen bescherming als deze benoemd is als beschermde soort in de Flora- en faunawet.

Alleen op basis van 'gunstige staat van instandhouding' kunnen bij beschermde Rode lijstsoorten "zwaardere" randvoorwaarden gelden dan voor algemene soorten. Zo zal het bij zeer algemeen voorkomende soorten die niet afnemen in aantal (geen Rode lijstsoort) relatief eenvoudig zijn om aan te tonen dat de "gunstige staat van instandhouding" niet in het geding komt. Voor soorten met een beperkt verspreidingsbeeld en die afnemen in aantal (soorten die wél op de Rode lijst staan) is een uitgebreide effectenstudie wenselijk, ondanks dat zij niet zijn beschermd. Voor deze soorten geldt namelijk de zorgplicht (artikel 2 van de Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende dieren, inclusief hun leefomgeving en voor alle planten en hun groeiplaats.

3 WERKWIJZE EN WAARDERING

Op 23 april 2010 is een bezoek gebracht aan het plangebied en de directe omgeving. Gedurende dit bezoek zijn het plangebied en de directe omgeving beoordeeld op het mogelijk voorkomen van beschermde en bedreigde planten- en diersoorten en is tevens gezocht naar deze soorten. Aangezien het onderzoek een éénmalig gebiedsbezoek betreft is het onderzoek alleen oriënterend.

4 RESULTATEN EN BEOORDELING

4.1 Flora

De vegetatie in het plangebied heeft het pionierstadium niet ontgroeid. Op de muren (van de oude gebouwen) groeien geen planten. Gedurende het veldbezoek zijn dan ook geen zeldzame vegetaties aangetroffen of beschermde of bedreigde planten vastgesteld. Het voorkomen van beschermde of bedreigde planten wordt derhalve niet aannemelijk geacht.

4.2 Broedvogels

De vegetatie in het plangebied biedt minimale mogelijkheden voor vogels om zich daarin op te houden. In ieder geval wordt het voorkomen van jaarrond beschermde soorten uitgesloten. In de gebouwen zijn tevens geen vogels vastgesteld. Alleen de oudere gebouwen hebben potentiële verblijfplaatsen maar dit is niet vastgesteld. Gelet op de terreineigenschappen wordt het voorkomen van bedreigde soorten als huismus tevens uitgesloten.

4.3 Vleermuizen

Vleermuizen zijn in 2006 daadwerkelijk vastgesteld (adviesbureau Mertens, 2006) aan de oost- en westzijde van de Churchillweg (buiten DM-terrein). Dit heeft geresulteerd tot ontheffing van de Flora- en faunawet (zie zijlage 2) voor de gewone dwergvleermuis voor onder andere ook het DM-terrein. Op het DM-terrein zijn in 2006 alleen verblijfplaatsen vastgesteld ter plaatse van de oude Mouterijfabriek die inmiddels, begin 2007, is gesloopt. Deze ontheffing is geldig tot 31 augustus 2011. Alleen de oudere gebouwen hebben potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen op het DM-terrein. Het voorkomen van vleermuizen in de school en loods is nihil. Op het DM-terrein zijn in 2006 geen verblijfplaatsen vastgesteld. De kans dat er vleermuizen momenteel foerageren is klein doordat de hoeveelheid groen minimaal is. In ieder geval is het geen belangrijk foerageergebied.

4.4 Overige zoogdieren

Het is niet aannemelijk dat binnen de inbreidingslocatie DM-terrein matig of strikt beschermde grondgebonden zoogdieren voorkomen. Het gebied is te geïsoleerd en te klein van omvang en bied geen dekking.

4.5 Amfibieën

Door het ontbreken van oppervlaktewater, het ontbreken van (dicht) groen en door de geïsoleerde ligging wordt het voorkomen van amfibieën uitgesloten.

4.6 Reptielen

Op basis van regionale verspreiding en ligging is het niet aannemelijk dat zich in of rond de inbreidingslocatie DM-terrein reptielen ophouden. Het voorkomen van reptielen wordt uitgesloten. Het plangebied ligt te geïsoleerd en er treedt te veel verstoring op.

4.7 Vissen

Doordat er binnen de inbreidingslocatie DM-terrein geen oppervlaktewater voorkomt wordt het voorkomen van vissen uitgesloten.

4.8 Overige

Er is geen potentieel leefgebied van beschermde of bedreigde ongewervelden vastgesteld gedurende onderhavig onderzoek. Er komen geen sleedoorns voor op het DM-terrein. De kans op het voorkomen van beschermde ongewervelden (zoals sleedoornpage) wordt dan ook nihil geschat.

5 BEOORDELING EN CONCLUSIES

Binnen en direct rond de inbreidingslocatie inbreidingslocatie DM-terrein aan de Churchillweg te Wageningen is de gewone dwergvleermuis vastgesteld. Het voorkomen van bedreigde soorten van de Rode lijst is niet aannemelijk. De kans dat deze vleermuizen momenteel verblijven of foerageren in de inbreidingslocatie is klein. Voor het verstoren van de gewone dwergvleermuis is ontheffing van de Flora- en faunawet verkregen. Deze ontheffing loopt op 31 augustus 2011 af. Als aan de voorwaarden uit de ontheffing wordt voldaan worden voorzorgshalve geen effecten voorzien op beschermde soorten en is een ontheffing van de Flora- en faunawet voor de realisatie en het gebruik van het DM-terrein gegarandeerd. De inbreidingslocatie is gelegen in de stad en op ruime afstand van beschermde natuurgebieden waardoor op deze gebieden tevens geen effecten voorzien. De natuurwetgeving vormt derhalve geen belemmering voor de realisatie en het gebruik van de inbreidingslocatie DM-terrein te Wageningen.

GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Adviesbureau Mertens, 2006. Vleermuizen, gierzwaluwen en steenmarters in het plangebied van het DMP-terrein te Wageningen. Wageningen 1-8.

Diepenbeek, A., van, 1999. Veldgids diersporen. Drukkerij Thieme, Nijmegen.

EEG, 1979. Richtlijn 79/43/EEG inzake het behoud van de Vogelstand. Publicatieblad Europese Gemeenschap, nummer L. 103.

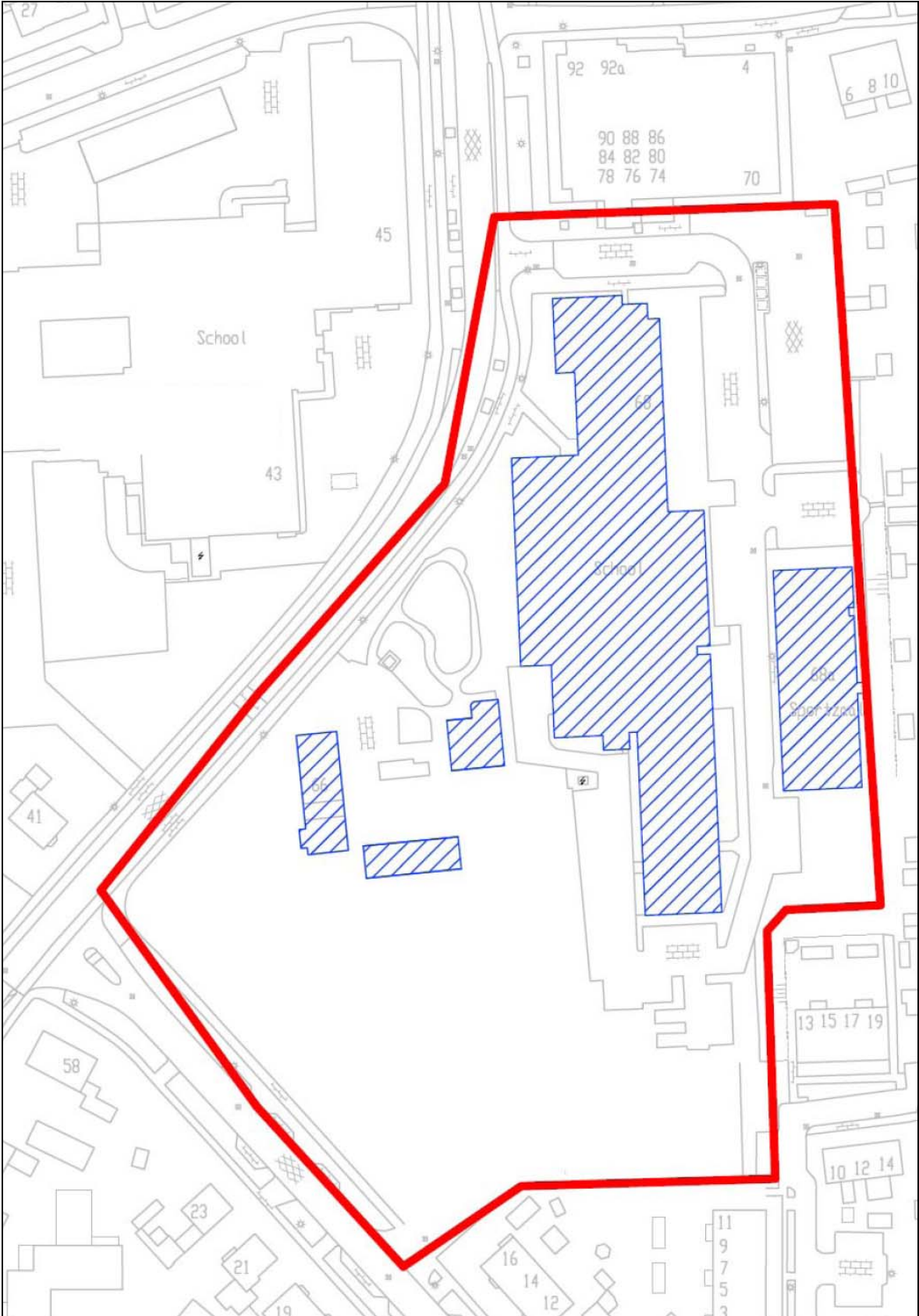
EEG, 1992. Richtlijn 92/43/EEG inzake de instandhouding van wilde flora en fauna. Publicatieblad van de Europese Gemeenschap, nummer L. 206/7.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, 2004. Rode lijsten diverse soortgroepen.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, 2009. Rode lijsten diverse soortgroepen.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, 1998. Wet van 25 mei 1998, houdende regels ter bescherming van in het wild levende planten en diersoorten (Flora en Faunawet). Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 402, 1-37.

BIJLAGE 1. LIGGING PLANGEBIED



BIJLAGE 2. ONTHEFFING FLORA- EN FAUNAWET

Dienst Regelingen

Gemeente Wageningen
A.C.F.J. van Dortmont
Postbus 1
6700 AA WAGENINGEN

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
3 oktober 2006	60908	ff75c.06.toek.0338.ck	14 november 2006
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
onthefing Flora- en faunawet artikel 75, lid 5 en lid 6, onderdeel c		0800-22 333 22	1

Geachte heer Van Dortmont,

Naar aanleiding van uw verzoek van 3 oktober 2006 en de aanvulling hierop van 12 oktober 2006, geregistreerd onder aanvraagnummer FF/75C/2006/0338, om een ontheffing als bedoeld in artikel 75 van de Flora- en faunawet te krijgen, deel ik u het volgende mee.

Hierbij ontvangt u de ontheffing die u heeft aangevraagd, van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het beschadigen, vernielen, wegnemen of verstoren van nesten, hopen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

De aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op project "Herontwikkeling DMP-terrein te Wageningen" waarbij het terrein wordt herontwikkeld als woningbouwgebied. Ontheffing wordt gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 11 en 13, lid 1, van de Flora- en faunawet voor wat betreft exemplaren van de gewone dwergvleermuis.

Overwegingen

Wettelijk kader

Beschermde soorten

De gewone dwergvleermuis is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder a, van de Flora- en faunawet en is tevens opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd.

Verbodsbepalingen

Op grond van artikel 11 van de Flora- en faunawet is het onder meer verboden om nesten, hopen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse diersoorten te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit
Dienst Regelingen

Burg. de Raadsingel 59
Postadres: Postbus 1191
3300 BD Dordrecht
Telefoon: 0800-22 333 22
Fax: 078-63 95 394

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
14 november 2006	ff75c.06.toek.0338.ck	2

Tot vaste rust- en verblijfplaatsen als bedoeld in artikel 11 van de Flora- en faunawet worden locaties gerekend waarin zich kraamkolonies, paarverblijven, overwinteringsplaatsen en verblijven van groepen mannetjes bevinden, afhankelijk van de soort. Belangrijke migratie- en vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld nesten, holen, burchten) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder.

Ontheffing

Er is ontheffing aangevraagd van de verbodsbepaling genoemd in artikel 13, lid 1, van de Flora- en faunawet voor wat betreft het vervoeren en onder zich hebben van beschermde inheemse diersoorten. Bij de voorziene werkzaamheden is dit echter niet aan de orde. Een ontheffing van de verbodsbepaling genoemd in artikel 13, lid 1, van de Flora- en faunawet is derhalve niet aan de orde.

Op grond van artikel 75, lid 5 van de Flora- en faunawet worden ontheffingen slechts verleend wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Op grond van artikel 75, lid 6, aanhef en onder c, wordt in het geval van soorten die zijn opgenomen op bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, ontheffing slechts verleend wanneer er, naast de voorwaarde dat geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort, geen andere bevredigende oplossing bestaat en met het oog op andere, bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen, belangen. In artikel 2, lid 3, onder j, van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (28 november 2000, Stb. 525) worden als andere belangen als bedoeld in artikel 75, lid 5, onder c, van de Flora- en faunawet, onder andere aangevoerd de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling. Omdat dit Besluit nog niet is aangepast aan de wijziging van de Flora- en faunawet van 7 april 2006 wordt hier nog over andere belangen als bedoeld in artikel 75, lid 5, onderdeel c geschreven, terwijl hiermee het lid 6 wordt bedoeld.

Instandhouding van de gewone dwergvleermuis

Binnen het plangebied zijn de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis foeragerend aangetroffen. Tevens zijn op twee plaatsen zwermende dieren aangetroffen die een indicatie vormen voor een kolonie. Het gaat hierbij om de gewone dwergvleermuis. De ruige dwergvleermuis is alleen foeragerend waargenomen. Het onderzoek is uitgevoerd in augustus. Dit valt binnen de periode (vanaf juli tot oktober) dat mannetjes gebruik maken van de paarlocaties. Er zijn tijdens het onderzoek geen baltslocaties van de ruige dwergvleermuis waargenomen. Omdat het onderzoek heeft plaatsgevonden binnen de baltsperiode, kan er vanuit gegaan worden dat er dan ook geen baltslocaties in het plangebied aanwezig zijn.

De ruige dwergvleermuis foerageert vooral langs lanen, bosjes en beplantingen. Het huidige plangebied vormt gezien de aanwezige bebouwing geen belangrijke habitat. Na de werkzaamheden zal het plangebied opnieuw een marginale habitat vormen, omdat bebouwing voor deze soort niet aantrekkelijk is. Het foerageergebied zal hierdoor gelijk blijven. Een ontheffing voor deze soort is daarom niet nodig en is door u dan ook terecht niet aangevraagd.

Voor de gewone dwergvleermuis zullen als gevolg van de sloopwerkzaamheden vaste rust- en verblijfplaatsen verdwijnen. Indien dit buiten de kraamperiode (mei tot augustus) en het winterslaapseizoen (november tot half maart) gebeurt, zijn er geen negatieve effecten te verwachten op de gewone dwergvleermuis. In de omgeving staan voldoende gebouwen waarin vervangende verblijfplaatsen gezocht kunnen worden. Ook het tijdelijk ongeschikt maken van het terrein als foeragegebied hoeft gezien de omgeving geen probleem op te leveren. De nieuw bebouwde locatie zal zeker in dezelfde mate onderdeel gaan uitmaken van het leefgebied, waarbij een toename van bebouwing met de aanbevolen aanpassingen leidt tot vergroting van het aantal potentiële verblijfplaatsen. De tuinen en het openbare groen zullen bijdragen aan een betere foerageomgeving. Om de negatieve effecten van de werkzaamheden ten aanzien van de soort tot een minimum te beperken, stelt u de volgende maatregelen voor:

- Slopen of ongeschikt maken van de gebouwen dient in het voorjaar (half maart en april) of in de nazomer (september-oktober) plaats te vinden zodat aanwezige vleermuizen kunnen wegvliegen.
- Gebouwen kunnen buiten het kwetsbare seizoen ongeschikt gemaakt worden door gaten te maken in de buitenmuur. Dit dient een week voor de sloop te gebeuren.
- Door een vleermuisdeskundige wordt gecontroleerd of de vleermuizen daadwerkelijk vertrokken zijn.
- Eventueel kunnen tijdelijk vleermuiskasten opgehangen worden op omliggende bebouwing.
- In de nieuwe gebouwen dienen stootvoegen aangebracht te worden op een hoogte van minimaal 2 meter om de spouw toegankelijk te maken voor vleermuizen.
- In het broedseizoen van vogels mogen vegetaties, bosjes en opstallen in het projectgebied niet verwijderd worden.

De door u voorgestelde maatregelen zijn op zich voldoende, maar behoeven nog enige nadere uitwerking. In de ontheffing zijn daarom aanvullende voorwaarden opgenomen. De gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de bovengenoemde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorwaarden.

Andere bevredigende oplossing en belang van de ingreep

Er zijn door u geen alternatieven aangegeven. Het streekplan Gelderland 2005 wil dat circa 30% van de uitbreiding van de woningvoorraad in bestaand bebouwd gebied wordt gerealiseerd. Bij functieverandering van plekken in bestaand bebouwd gebied geldt volgens u dat hinderlijke en verouderde werkfuncties in de woonomgeving kunnen transformeren naar woonfuncties. Dit project draagt bij aan de hierboven staande doelstelling. Alternatieven voor dit plan zouden ten koste gaan van het buitengebied en de daar voorkomende flora en fauna rondom Wageningen. De maatregelen die genomen worden zorgen ervoor dat de soorten het gebied ook na de inrichting kunnen blijven gebruiken. Daarnaast is vaak in het buitengebied de kans op vernietiging van het leefgebied van soorten veel groter dan binnen de bebouwde kom. Hieruit blijkt dat er geen ander alternatief aanwezig is. Hiermee is het voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Zorgplicht

Voor de soort waarvoor ik u ontheffing verleen, bent u gehouden aan de in de ontheffing opgenomen voorwaarden. Voor alle soorten echter, geldt de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dieren en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te voorkomen.

Datum Kenmerk
14 november 2006 ff75c.06.toek.0338.ck

Vervolgblad
4

Vogels

In het rapport wordt aangegeven dat werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden. Ik wijs u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voorts wijs ik u erop dat verblijfplaatsen van standvogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zoals holen van spechten en roestplaatsen van uilen, jaarrond zijn beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke verblijfplaatsen is te allen tijde een ontheffing vereist.

Conclusie

Gelet op het voorgaande verleen ik u bijgaande ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Aan deze ontheffing zijn voorwaarden verbonden.

De ontheffing en de voorwaarden treft u hierbij aan.

Bezwaar

Het kan zijn dat u het met deze beslissing niet eens bent. U kunt dan (net als andere belanghebbenden) binnen zes weken na de verzenddatum van deze brief, bezwaar maken. U doet dit door een brief te sturen aan Dienst Regelingen, afdeling Juridische Zaken, Postbus 1191, 3300 BD Dordrecht. Uw bezwaarschrift moet ten minste bevatten:

- uw naam en adres
- de vermelding: 'ontheffing artikel 75 Flora- en faunawet' en het aanvraagnummer
- een afschrift van deze brief
- de redenen van uw bezwaar
- de datum van uw bezwaarschrift
- uw handtekening

De Teammanager Juridische zaken van Dienst Regelingen zal namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit op het bezwaarschrift beslissen.

Als u iemand machtigt namens u bezwaar te maken, vergeet u dan niet een door u ondertekende machtigingsverklaring mee te sturen.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT,
voor deze,
de teammanager uitvoering Dienst Regelingen,

Drs. ing. S.N.J. Vreeburg

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT

Naar aanleiding van het verzoek van de heer A.C.F.J. van Dortmont
namens de gemeente Wageningen, op 3 oktober 2006 en
aangevuld op 12 oktober 2006

gelet op artikel 75, lid 5 en 6, onderdeel c, van de Flora- en faunawet

Verleent hierbij aan:	Gemeente Wageningen
Adres:	Markt 22
Postcode en woonplaats:	6701 CZ WAGENINGEN
Voor het tijdvak van:	14 november 2006 tot en met 31 augustus 2011

ONTHEFFING

FF/75C/2006/0338

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het beschadigen, vernielen, wegnemen of verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

Het gebied waarvoor de ontheffing geldt betreft een inbreidingslocatie "DMP terrein", nabij het centrum van Wageningen, begrensd door de Geertjesweg, de Plataanweg, de Willem Hovystraat, de Vergersweg, de Beatrixlaan en de Hazekamp, één en ander zoals weergegeven op de bij de ontheffingsaanvraag ingediende kaart van bijlage 4 bij het "Projectplan flora en fauna DMP-terrein te Wageningen" (SAB Arnhem, 3 oktober 2006).

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorwaarden verbonden:

Algemene voorwaarden

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort en beschreven verboden handelingen verleend.
2. De ontheffing geldt alleen voor de uitvoering van de werkzaamheden, zoals vermeld in de projectomschrijving voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. Indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen noodzakelijk zijn, dient de ontheffinghouder onverwijld contact op te nemen met Dienst Regelingen.
4. De gemeente Wageningen (hierna te noemen: de ontheffinghouder) blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de strikte naleving van de voorwaarden van deze ontheffing. Ook voor de uitvoering, bekostiging en het beheer van deze maatregelen blijft de ontheffinghouder primair verantwoordelijk en aansprakelijk.
5. De ontheffinghouder kan organisaties of personen aanwijzen die middels een machtiging gebruik kunnen maken van deze ontheffing (gemachtigde). In dit geval dient deze een kopie van de verleende machtigingen aan Dienst Regelingen, Postbus 1191, 3300 BD Dordrecht te zenden.
De machtigingen vermelden in ieder geval de volgende gegevens:
 - a. volledige naam, adres, woonplaats en geboortedatum van degene aan wie de machtiging is verleend;
 - b. soort(en) en eventuele aantallen waarvoor de machtiging geldt;
 - c. de handelingen die mogen worden verricht;
 - d. plaats(en) waar de handelingen mogen worden verricht;
 - e. omschrijving kwalificaties m.b.t. kennis van de te machtigen persoon;
 - f. periode waarvoor de machtiging geldt.

- De gemachtigde dient zijn machtiging op eerste vordering te tonen aan de toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De gebruiker van deze ontheffing draagt bij het verrichten van de handelingen waarvoor de ontheffing verleend is deze ontheffing of een kopie ervan bij zich. Indien de gebruiker een gemachtigde is, dient zijn machtiging te zijn gehecht aan een kopie van deze ontheffing. De gebruiker van de ontheffing dient de ontheffing op eerste vordering te tonen aan een bevoegd toezichthouder of opsporingsambtenaar.
 7. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ter zake kundige¹.

Specifieke voorwaarden

8. Het ongeschikt maken van de te slopen gebouwen dient in het voorjaar (half maart en april) of in de nazomer (september-november) bij een minimale temperatuur van 10° C plaats te vinden zodat aanwezige vleermuizen kunnen uitvliegen.
9. Bovenstaande dient uitgevoerd te worden minstens een week voor aanvang van de sloopwerkzaamheden en onder begeleiding van een vleermuisdeskundige¹.
10. Vervolgens dient door een vleermuisdeskundige¹ te worden gecontroleerd of er zich daadwerkelijk geen vleermuizen meer in de te slopen gebouwen bevinden.
11. Eind 2007 dienen de sloopwerkzaamheden te zijn afgerond.
12. In de nieuwe gebouwen dienen stootvoegen aangebracht te worden op een hoogte van minimaal 2 meter om de spouw toegankelijk te maken voor vleermuizen en ook de spouw zelf dient geschikt te zijn voor vleermuizen. Een en ander dient binnen de ontheffingsperiode gerealiseerd te zijn.

Overige voorwaarden

13. Deze ontheffing kan worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorwaarden.
14. Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorwaarden is Dienst Regelingen, Postbus 1191, 3300 BD Dordrecht.

Dordrecht, 14 november 2006

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit,
voor deze,
de teammanager uitvoering Dienst Regelingen,

Drs. ing. S.N.J. Vreeburg

¹ Onder een ter zake kundige wordt verstaan een persoon die:

- Op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- Als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het netwerk Groene Bureaus en/of
- Zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Das en Boom, VZZ, RAVON, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, VOFF, SOVON, etc.)

Postbus 367
6700 AJ Wageningen
Tel: 0317-428694
Fax: 0317-450601